

“Og det skete i de dage”.

“Og det skete i de dage...”. Sådan lyder indledningen til juleevangeliet. Et budskab og en tekst mange nok kender og er fortrolig med. Og når vi nu snart skal høre det igen, er det allerede et år siden, vi sidst fejrede jul. Som tiden dog flyver - må vi nok have lov at mene. Rart, at der selv i en tid præget af nærmest permanent forandring og rastløs travlhed dog er noget, som er uforandret fra år til år. Noget vi kan nikke genkendende til og betragte som et fixpunkt i en uoverskuelig verden: “Det skete i de dage...” både dengang, da vi var børn. Og det gælder stadig nu, hvor vi er blevet voksne. Men hvad nu, hvis det ikke var sket i de dage - og ikke i et land langt herfra? Hvad nu, hvis det skete lige netop i disse dage - tilmed hér hos os? Hvordan ville fortællingen så have lydt?

Man kunne forestille sig, at journalister havde opsnappet nyheden om, at en kongesøn og frelserskikkelse skulle komme til verden hér i vort lille land. I måneder op til fødselen ville ihærdige pavaratzi-fotografer gøre alt for indfange de bedste billeder af Marias voksende mave. Og politikerne ville diskutere, hvilken betydning barnet kunne tænkes at få for de fremtidige magtforhold i samfundet. Alt imens opfindsomme forretningsfolk ville lancere produkter med mere eller mindre indlysende tilknytning til begivenheden i håbet om at tjene på sagen. Når selve dagen oprandt ville radio- og TV stationer i døgndrift holde befolkningen orienteret om Marias veer, samtidig med at allehånde eksperter ville komme med hver deres bud på alt lige fra forløbet af fødselen til barnets navn, hans opdragelse, og hans betydning for fremtiden.

Efter fødselen ville den stolte Josef, omgivet af jordemoder, fødselslæger, samt plejepersonale, træde frem for den samlede verdenspresse og henrykt oplyse længde og vægt på drengen og berolige med, at såvel mor som barn havde det godt. Og de første udenfor familien til at besøge drengen ville være de tre heldige konditorer, som ville aflevere en lagkage med navnet Jesus skrevet i glasur og marcipan. På gader og stræder ville reportere udspørge tilfældigt forbigående om deres syn på den store begivenhed og deres ønsker for barnet. Og de fleste ville svare, at de syntes, det var glædeligt både for forældrene og nationen som helhed. Et enkelt parti i folketinget ville dog indlevere en protest mod, at staten af den grund øgede udgifterne til familiens underhold og proklamere, at den nyfødte ikke ville få nogen som helst indflydelse i samfundet. I den følgende tid ville ugebladene svømme over med billeder og beretninger om, hvordan den lille familie trivedes. Maria og Josef ville i et eksklusivt interview fortælle åbenhjertigt om deres hensigter for en opvækst i gode og trygge rammer under forhold, der mindede mest muligt om de forhold, andre børn i Danmark vokser op under, samtidig med at han blev forberedt på sin opgave som menneskenes frelser. Ligeledes ville de udtrykke håb om, at det måtte lykkes drengen at gøre en forskel i alle menneskers liv.

For sådan er det. Når noget helt særligt finder sted, så må det ske under omstændigheder og forhold, der svarer til begivenhedens karakter. Anderledes kan vi ikke tænke om det. Det gjaldt også på Jesu tid. Man forestillede sig forløbet omkring fødselen af den Messias og frelser, jøderne gennem århundreder havde ventet på, på nogenlunde samme måde. Ganske vist kendte de intet til vor moderne kommunikationsteknik og massemedier. Men også de havde en forventning om, at en så skelsættende begivenhed måtte finde sted i de højeste sociale lag og derfor fortjente al mulig omtale og skulle fejres efter alle kunstens regler. Fortidens profeter havde netop forudsagt, at frelsen fra Gud ville vise sig som en kongesøn - en efterkommer af selveste kong David. Et menneske mægtig i ord og gerninger. Han ville føre folket tilbage til den rette tro og oprette et herlighedsrige på jord, som overgik al forstand. Det var således oplagt, at opmærksomheden rettede sig mod kongeslottet i Jerusalem, hvor Herodes regerede - ganske vist kun som en marionet for lederen af datidens alt dominerende supermagt, nemlig kejseren i Rom - men alligevel. Det var dog hér,

begivenhederne skulle tage deres begyndelse.

Men sådan kom det ikke til at gå. Vorherre blev ikke født i et palads omgivet af profeter, nyhedsformidlere, og prominente gæster. Han kom til verden i en snavset stald som barn af jævne mennesker. Og hans fødsel var upåagtet af alle, bortset fra nogle fattige og foragtede hyrder, samt tre stjernetydere fra et lige så fattigt naboland, der tilmed først gik forkert, fordi også de troede, han var at finde i kongens slot.

Det kan egentlig godt undre, at Gud ikke lod sin søn føde det sted, hvor alle forventede det, og han derfor ville have fået den opmærksomhed, der tilkom ham. Det sted, hvor han tilmed kunne gøre sin opgave klart og sætte sin magt igennem fra første færd. Hvor han kunne have "brandet" og markedsført sit projekt mere effektivt, som det hedder nu om dage. Men måske var det netop for at undgå det. For det rige, hvor Jesus er konge og Herre er ikke et jordisk kongerige. Hans magt er ikke en magt over landområder og folkeslag, men en magt over sjæl og sind. En fødsel i et kongehus kan måske godt opfylde længselen efter eventyr, men den kan ikke give mennesker trøst og indgyde dem mod.

Det kan derimod Vorherres ord, hvor det lyder midt blandt afmægtige og modløse mennesker. Fortællinger om og billeder fra livet på de bonede gulve og i de højloftede sale bringer glæde, så længe det tager at læse ugebladet. Men de kan ikke forvandle menneskers liv. Det kan budskabet om barnet i stalden: Det kan sætte mennesker fri og skænke dem selvværd. Konger og andre kendte kan nok være idoler og forbilleder. Men kun drengen fra Betlehem kan med sit ord om Guds tilgivelse og kærlighed udløse og frelse mennesker fra al fornedrelse, selvbeprejelse og selvforagt. For han tog selv del i livet, dér hvor det var hårdest. Han var sammen med de fattige, de syge, de svage, de modløse, de foragtede, og de fordømte. Han indgød dem ny tro på livet og skænkede dem værdighed med løftet om Guds betingelsesløse nåde.

Kongen og alle de andre, som mente at have magt over tingene, så ikke, at med ham, som blev født julenat i en stald, kom det eneste rige til jord, som for alvor betyder noget og som ene af alle vil bestå til evig tid. Det rige hvor alene kærlighedens magt gælder, og alle skel mellem mennesker forsvinder: Guds rige. Også vi har svært ved at forstå det. Vi kan ikke fatte, at et afmægtigt barn skulle være svaret på alle vore ønsker for tilværelsen.

Men evangeliet om Jesu fødsel forkynder, at med ham trådte Gud selv ind i verden med en kærlighed og omsorg, der omfatter alle, der har øje for det, hvadenten vi så er kongebørn eller ganske almindelige mennesker. Tør vi tro på det, så har vi også del i den glæde, som skal være for alle folk, for "det sker også i disse dag!".

Rigtig glædelig jul!

Finn Ryneld.